

Apunts 1. Economia i globalització

APUNTS D'ECONOMIA I GLOBALITZACIÓ

ÍNDEX:

1. Planisferis
  2. Conceptes d'economia
  3. Definició i Evolució del sistema econòmic mundial
  4. Característiques de l'economia global
  5. Les organitzacions econòmiques regionals
  6. Descripció del sistema món
  7. Globalització de l'economia
  8. Àrees geoeconòmiques i/o geopolítiques
  9. Causes i conseqüències de la globalització
-
1. **Recorda't de repassar,de nou, el planisferi polític....els noms des continents i els països més importants**

Dades per països (Localització, població, indicadors socials, economia, xarxes, medi ambient i recull també els Objectius del Mil·lenni)

2. Repassa els conceptes d'economia que et faran falta i aquesta presentació

Nova Divisió Internacional del Treball: És una de les formes emergents d'organització del treball a escala mundial associada

a la internacionalització de la producció i a la difusió de la industrialització cap a nous països a mà d'obra més barata. Aquest

fenòmen va lligat a les noves formes d'organització de la producció Post-Fordistes.

Postfordisme: Pràctiques i formes de organització industrial característiques del període que comença després de les crisis

energètiques dels anys 1970s. Es caracteritza per mètodes de producció més flexibles i més adaptats als canvis bruscos

de la demanda i l'integració horitzontal de la producció. Aquest nou model de producció aprofunda els canvis en

Fordisme: Grup de pràctiques industrials i socials associades a les formes d'organització del treball de primers del segle XX. Aquest model reb el seu nom de Henry Ford, el impulsor d'aquest nou model de producció a la seva planta de producció de automòbils, caracteritzat per les cadenes de producció i els principis del Taylorisme per tal d'organitzar les diferents tasques productives. El fordisme es caracteritza per l'Integració vertical del procés productiu i per una millora dels salaris i de les condicions laborals dels treballadors fins al punt que els propis treballadors arribaven a tenir la capacitat de consumir els propis productes que ells mateixos produïen.

INB (PNB): Producte Nacional Brut, Mesura monetària del valor a preus de mercat dels productes i serveis produïts en una economia nacional en un període de temps concret, normalment un any o un trimestre. El PNB és una mesura dels ingressos dels residents en la economia, sense tenir en compte si els ingressos provenen de la producció interna o de la producció exterior.

telecomunicacions per organitzar la seva cadena productiva en diferents llocs del món (nova divisió Internacional del treball);

subcontractació i el “just in time production”.

PIB: El producte interior brut, és una mesura monetaria dels ingressos dels factors de producció dintre de les fronteres

d'una nació sense considerar qui reb aquests ingressos. En una economia tancada el PNB i el PIB haurien de ser iguals.

Taxa de mortalitat de menors de cinc anys: És una taxa similar a la de mortalitat infantil , però aquí es mesura els nens menors de cinc anys que han mort en un determinat període, normalment un any en relació a la totalitat de nens d'edats de 0 a 5 anys.

Taxa de Mortalitat Infantil: És una taxa utilitzada en demografia per indicar el nombre de nens i nenes d'una població que moren abans d'arribar a l'any de vida per cada mil infants que hi han nascut vius, en un període de temps determinat, generalment un any.

Índex de Desenvolupament

Humà: Històricament, el nivell de desenvolupament s'havia avaluat tenint en compte únicament un sol criteri, que podia ser de tipus econòmic (com per exemple el nivell de renda o PIB, etc.), de tipus educacional (com ara l' alfabetisme, etc.) o bé que avalués variables de salut (cas de l' esperança de vida, taxes de natalitat i de mortalitat, entre d'altres). L'IDH, en canvi, s'obté a partir del càlcul ponderat dels tres indicadors següents corresponents a les tres variables abans esmentades (economia, educació, salut):

Centre-Perifèria-Semiperifèria: Model explicatiu del desenvolupament en el qual es distingeix entre els països

mes desenvolupats (Europa Occidental, Nordamèrica, i Japó) que serien el centre, amb els països sotsdesenvolupats,

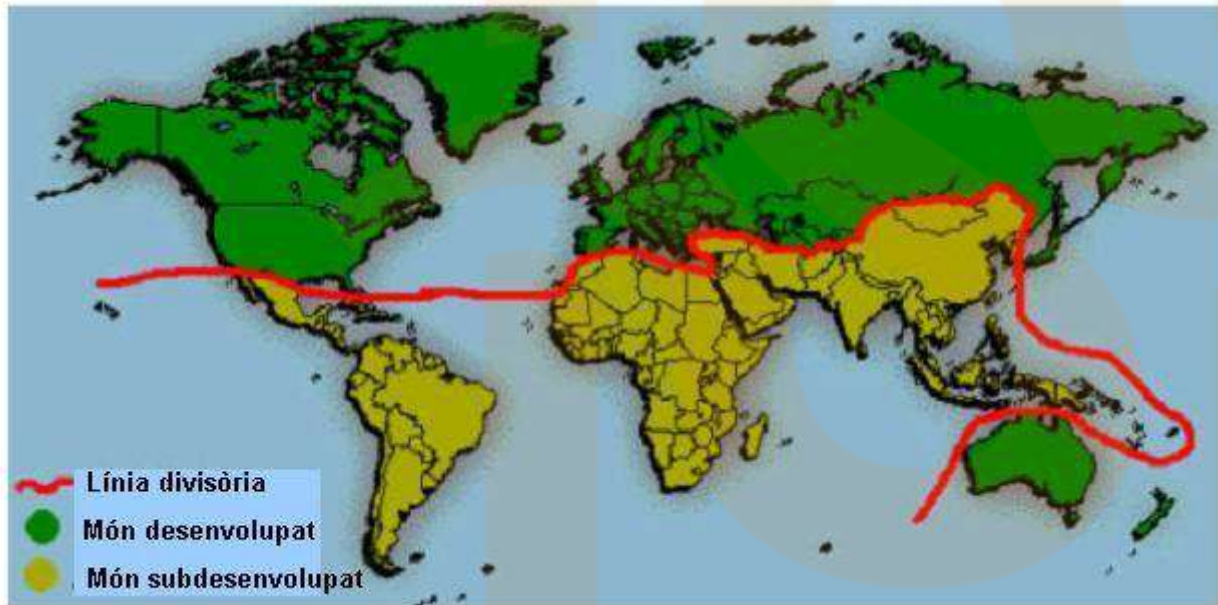
la perifèria, i les zones en transició les semiperiferies. Pensar en termes de centre(s) i de perifèrie(s)

permet una reflexió sobre l' interacció espacial entre els diferents indrets del món: els vincles de dependència recíproca .

- La durada i la qualitat de vida, que s'obté a partir de l'esperança de vida al néixer.
- El nivell d'instrucció i educació, mesurat a partir de la taxa d'alfabetització d'adults i del nivell d'estudis de la població (educació primària , educació secundària i estudis superiors).

El nivell de vida, d'acord amb les dades del PIB per càpita (mesurat en dòlars dels EUA).

Esperança de vida: Respon a la duració mitjana de vida a partir d'una edat donada. L'esperança de vida en néixer representa el nombre d'anys que, per terme mitjà, viuria una persona d'una generació subjecta a la mortalitat que descriu la taula de mortalitat. L'esperança de vida a una determinada edat representa el nombre mitjà d'anys que li queden per viure a una persona que hagi arribat a aqueixa edat.

Fuga de cervells (Brain drain): Fenòmen migratori pel qual els millors científics, professionals i tècnics potencials d'un determinat país són absorbits per països desenvolupats que els hi ofereixen millors condicions per la seva formació i el desenvolupament de la seva professió.

La Triada: Nom que reben els tres grans centres de decisió i de concentració econòmica i política mundial. Aquests són: NordAmèrica, Europa Occidental, i Japó. Mireu el mapa 1.16 a on es veu aquesta hegemonia comercial d'aquests tres grans centres.

3. Evolució del sistema econòmic mundial

Des de finals del segle XVIII l'economia s'ha anat mundialitzant/globalitzant. Primerament es va mundialitzar/globalitzar el comerç i, gràcies a això,

per exemple, la Gran Bretanya va poder convertir-se, durant el segle XIX, en el “taller del món” i inundar-lo de productes manufacturats.

Després de la II^a Guerra Mundial, **el procés de mundialització de l'economia es va accelerar i actualment afecta tots els factors**

econòmics:

- la producció,
- el comerç,
- les finances,
- la publicitat,
- les patents,
- el canvi de moneda, etc.

Gairebé tot el món depèn, més o menys intensament, de tot el món en tots o alguns d'aquests processos econòmics.

Per aquest motiu es pot parlar d'una **economia global**, és a dir, d'una economia mundial integrada.

L'economia global ha estat possible per:

- la reducció del preu dels transports i de les comunicacions i
- per l'existència d'ordinadors, que permeten comunicar-se amb qualsevol indret del món en qüestió de segons.

Característiques de l'economia global

Actualment, el sistema econòmic es caracteritza, principalment per quatre tendències:

- **El creixement del comerç internacional.** El flux de mercaderies s'ha multiplicat per més de 20 en els darrers vint anys. S'ha transformat
- en un mercat planetari.
- **La mundialització de la producció.** Gran part de la producció i el comerç mundials són fets per multinacionals, és a dir, empreses registrades
- en un país però amb filials a altres països del món. Aquestes empreses estan començant a situar cada fase de la producció en aquells països que
- els ofereixen majors avantatges salarials, fiscals, formació de la mà d'obra, etc.
- **El boom dels fluxos financers.** Cada dia es mou en el món un bilió de dòlars. La majoria d'aquests fluxos financers no són pagaments per un
- servei o una mercaderia, com succeïa anteriorment, sinó fenòmens merament especulatius, que intenten guanyar mitjançant la compra i la venda
- contínua de monedes, bons, fons de pensions, etc.
- **La interrelació d'uns i altres punts del planeta.** Una decisió política o econòmica presa a l'altra punta del planeta per un
- una gran empresa
- provoca reaccions en cadena, de les quals cap país no s'escapa.

No obstant això, l'existència d'un únic sistema econòmic no vol dir que s'hagin superat les desigualtats econòmiques i socials que hi ha entre uns

i altres països del món.

Les organitzacions i els fòrums econòmics internacionals *que regulen el comerç i les finances*

L'economia mundial promou l'existència d'una sèrie d'organitzacions econòmiques internacionals que serveixen de fòrums de discussió i

acord entre els diversos països per al foment del comerç i de la cooperació econòmica i per prendre decisions que harmonitzin les

polítiques econòmiques i monetàries. En destaquen les següents:

- El **Fons Monetari Internacional (FMI)**, que va sorgir el 1944 amb l'objectiu de promoure l'estabilitat de les monedes i facilitar el comerç internacional. Actualment, el seu principal escenari d'acció és el dels països subdesenvolupats, als quals
- concedeix crèdits a canvi que duguin a terme polítiques econòmiques dures.

En concret, tenia els objectius següents:

- Promoure les consultes i la col·laboració entre els països integrants per resoldre els problemes monetaris internacionals
- Prestar fons als països amb dèficit a les seves balances de pagament.
- Ajudar a mantenir una paritat estable de les diferents monedes per facilitar i ampliar el comerç mundial.

Quan un país té un desequilibri en la seva balança de pagaments, pot utilitzar les seves reserves de divises o sol·licitar un préstec del FMI.

La quantitat que pot sol·licitar està en correlació amb el volum de la quota que cada país aporta al Fons. La concessió d'aquest préstec

depen de l'adopció d'un conjunt de dures mesures d'ajust econòmic dins del país sol·licitant, com per exemple:

- Reducció del dèficit públic (retallada de despeses) per reduir la inflació
- Devaluacions monetàries, que faciliten les exportacions i redueixen la pressió importadora, per tal de reduir el dèficit comercial
- Privatització d'empreses públiques, per "sanejar" els comptes de l'Estat i liberalitzar l'economia.

Les anàlisis del Fons Monetari Internacional sobre la situació econòmica dels països i les seves recomanacions sobre les polítiques econòmiques

que han de dur a terme les autoritats estatals per millorar la situació del país són tingudes molt en compte per les entitats financeres a l'hora

d'atorgar o no crèdits als governs de determinats països. El vist i plau del FMI és com una mena d'aval o garantia que serveix als governs

per tenir crèdits a nivell internacional.

A l'assemblea del setembre de 1997 a Hong Kong, el FMI va decidir ampliar els seus poders en la regulació dels moviments de capitals a

nivell internacional. En concret té poders per imposar la liberalització dels moviments de capital a qualsevol país. Si no és amb el seu vist i plau,

els països membres no poden imposar controls a aquests moviments. És també l'autoritat monetària que exerceix d'àrbitre entre els partidaris

d'establir limitacions (Imposts) als moviments de capital i els partidaris de la llibertat absoluta.

- El **Banc Mundial**, que va sorgir, també, el 1944 amb l'objectiu d'afavorir la reconstrucció econòmica d'Europa després de la II^a Guerra Mundial. Actualment finança projectes de desenvolupament als països més pobres. Es va fundar el 1944. En l'actualitat finança
- projectes de desenvolupament als països més pobres.
- **L'Organització Mundial del comerç**. L'any 1947 es constitueix el GATT (General Agreement on Tariffs and Trade) acord general

- d'aranzels duaners i comerç) amb la finalitat de liberalitzar les transaccions comercials entre els països signants de l'acord. A través
- de successives conferències (anomenades rondes) s'han anat produint acords entre els països signants que limiten o prohibeixen
- determinades mesures proteccionistes. A l'acta final de la Ronda d'Uruguai, signada el 15 de desembre de 1993, es va acordar crear l
- 'OMC (Organització Mundial del Comerç) en substitució del GATT. L'objectiu de l'OMC és aprovar un conjunt de mesures per anar cap a un
- desarmament aranzelari, acompanyat de l'eliminació de barreres no aranzelàries en un període de 10 anys.
- L'**Organització de Cooperació i Desenvolupament Econòmic (OCDE)**, creada el 1948 amb la finalitat d'estendre l'economia i l'ocupació
- laboral i millorar el nivell de vida. Actualment té 24 membres, tots pertanyents al món occidental desenvolupat.

Entre aquestes organitzacions internacionals hi ha també el G-7, la reunió dels set països amb les economies més grans del món (EUA, Japó,

Alemanya, França, Itàlia, Gran Bretanya i Canadà), amb l'objectiu d'orientar la direcció de l'economia i la política mundials.

El grup dels vuit o bé G-8 reunió de les set economies més fortes del món (els Estats Units, el Canadà, el Japó, Alemanya, França, Itàlia i la Gran

Bretanya), amb l'objectiu d'orientar la direcció de l'economia i la política mundials. Entre aquests set països controlen el 60% del producte brut

mundial, i les seves metròpolis són autèntics centres de control de l'economia. Rússia assisteix a les reunions com a observador.

El Foro Econòmic Mundial de Davos (Suïssa), creat al 1970 com punt de trobada i discussió dels principals líders econòmics mundials (polítics,

empresaris, acadèmics, científics...) que representa els interessos dels governs dels principals estats del món i les empreses multinacionals.

Les organitzacions econòmiques regionals

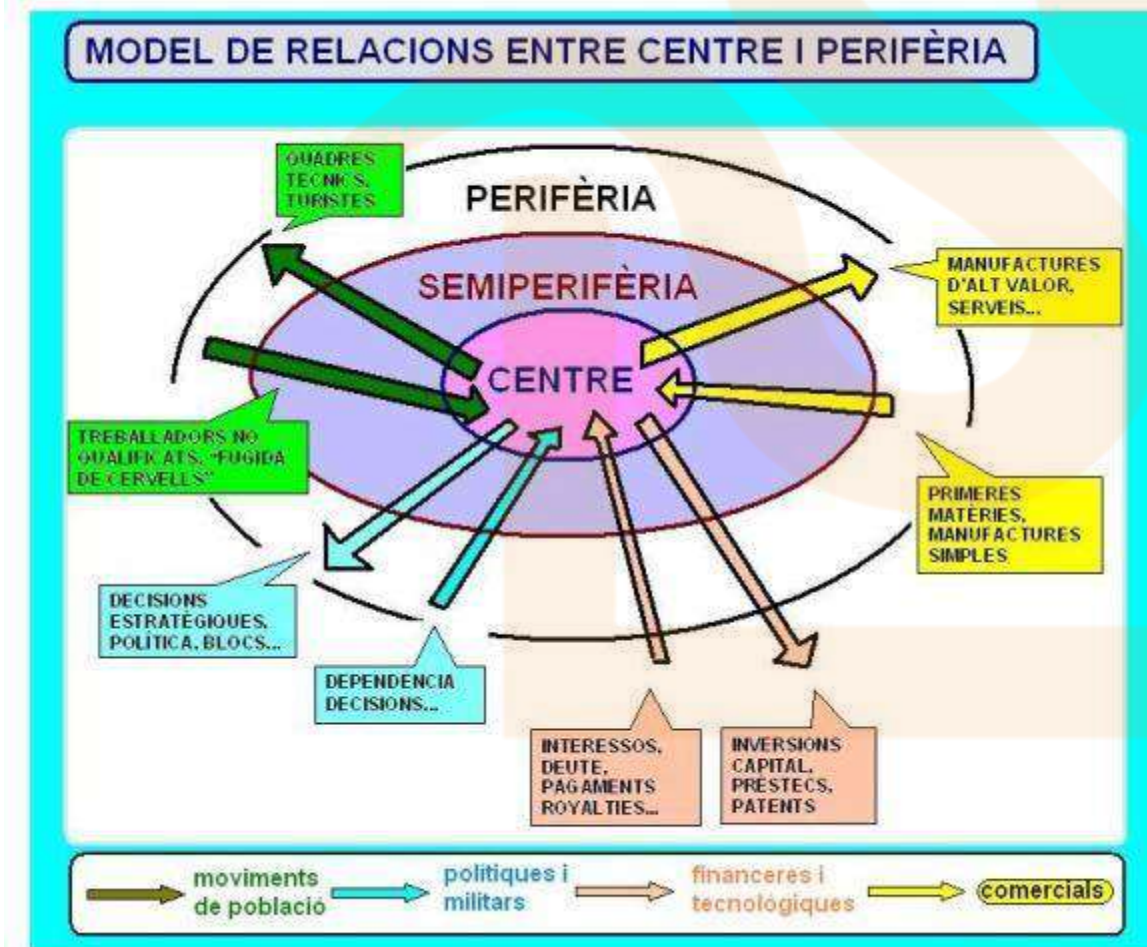
Al mateix temps que es mundialitza l'economia, té lloc un procés de regionalització econòmica, és a dir, de creació d'organitzacions econòmiques

que lliguen una sèrie de països d'una determinada regió del món. La majoria tenen com a finalitat la potenciació de les relacions comercials entre

els seus membres i dificultar l'accés de tercers països als seus mercats. Les organitzacions econòmiques regionals principals són les següents:

- La **Unió Europea** (UE), formada per les economies més fortes d'Europa i en procés d'ampliació cap a l'Est. La UE funciona ja com a mercat
- únic i els seus objectius són la unió econòmica (amb una única moneda i una política econòmica comuna dels Estats que en són membres) i la
- unió política, encara per definir
- A Amèrica destaquen el **NAFTA** o **TLC** (Tractat de Lliure Comerç), signat el 1994 pel Canadà, els Estats Units i Mèxic; **Merco-sud**, zona de
- mercat comú entre el Brasil, l'Uruguai, el Paraguai i l'Argentina, i el **Pacte Andí**, (Bolívia, Colòmbia, Xile, l'Equador i el Perú).
- A l'Àfrica les organitzacions principals són la **Unió del Magreb Àrab**, la **Conferència de la Cooperació per al Desenvolupament de l'Àfrica**
- **Austral** i la **Comunitat Econòmica de l'Àfrica Occidental**.

Com funciona el sistema món

En el sistema món, el pes de cada una de les parts és molt diferent. L'esquema que representa millor la forma de funcionar el món és el que distingeix un centre,

una perifèria i un seguit de països intermedis.

Els fluxos de mercaderies, capitals i informació s'esdevenen d'acord amb el poder dels països.

- **El centre** està format pels països més desenvolupats: els Estat Units, l'Europa occidental i el Japó. Aquest grup de països tenen un PIB per càpita elevat,
- un nivell educatiu alt, una tecnologia molt avançada, una xarxa de comunicacions excel·lent i una llarga tradició comercial amb tot el món. Aquest grup de països
- centrals dominen també les organitzacions internacionals
- **La perifèria** està formada pels països menys desenvolupats. Són països amb una renda baixíssima, amb estructures gairebé inexistent, gairebé sense indústria,
- mancats de tecnologia, amb un nombre de professionals qualificats escàs i amb una agricultura de rendiments baixos.

Els Estats centrals, directament o per mitjà de grans empreses transnacionals, produeixen un flux intens cap als països de la perifèria: concedeixen crèdits,

cedeixen patents, estableixen societats filials, controlen explotacions i cadenes de distribució i venen tota classe de productes.

Els Estats perifèrics subministren al centre primeres matèries, productes artesans, llocs d'esbarjo i turisme, productes agrícoles o pesquers, etc.

La desigualtat dels intercanvis consolida les relacions de dependència de la perifèria respecte al centre. Tanmateix les relacions centre-perifèria es caracteritzen

pel seu dinamisme: antics països perifèrics poden iniciar un procés de desenvolupament ràpid i passar a convertir-se en centres regionals (països del sud-est asiàtic, per exemple).

LA GLOBALITZACIÓ DE L'ECONOMIA

La globalització fa referència a la multiplicitat de vincles i interconnexions entre els estats i les societats que constitueixen l'actual sistema mundial

(sistema global). És el procés a través del qual els esdeveniments, decisions, i activitats en qualsevol lloc tenen repercussions significatives a l'altra

punta del món.

La internacionalització de l'economia empeny a les empreses a reorganitzar les seves estructures, tant de producció com de comercialització, adoptant

estratègies supranacionals:

- **Implantació directa**, és la seva fórmula tradicional d'instal·lació de les multinacionals, i consisteix en instal·lar delegacions en altres països.

- **Deslocalització** és quan una empresa trasllada una part o totes les seves activitats a un altre país. Aquesta fórmula afecta sobretot empreses que es

traslladen, i per tant es deslocalitzen, de països centrals a països emergents a la recerca d'unes condicions productives que els afavoreixen: mà d'obra

barata i poc conflictiva; legislació molt permissiva en matèria laboral i mediambiental, avantatges fiscals; etc.

Les multinacionals són les principals protagonistes del procés de globalització, ja que, per una banda, realitzen les seves activitats a diversos estats

(directament o a través d' empreses filials), i, per altra, són presents i controlen, cada vegada més, gairebé tots els sectors productius, tant de la indústria

com dels serveis. Els moviments econòmics que generen són molt alts/elevats, fins al punt que algunes de les grans empreses i grups multinacionals tenen

dimensions i volums de negoci superiors als de molts països. Les seves inversions multimilionàries, la localització de les seves activitats i centres de producció

es faran en aquells llocs que les ofereixen les millors condicions per aconseguir els seus objectius.

El poder d' aquestes és tan gran que en l' actualitat influeixen de manera decisiva en l' orientació de la producció, de les inversions i de la creació de llocs de treball

a nivell mundial; relegant a un segon terme el paper dels governs.

Aquest fet ha provocat un **fort increment dels intercanvis internacionals** que es posa en relleu en tots els aspectes de l' activitat econòmica: intercanvi

de bens materials, serveis (turisme, assegurances, transports, comunicacions, etc.) i moviments de capital (inversions i transaccions de capital).i centres

de producció es faran en aquells llocs que les ofereixen les millors condicions per aconseguir els seus objectius.

Davant d' aquest procés la majoria dels estats han limitat els seus sectors productius públics per problemes de competitivitat emprant privatitzacions

d' indústries i de serveis i han optat de manera majoritària per oferir les millors condicions a les inversions internacionals, impostos, subvencions, etc, per fer

els seus territoris més atractius als interessos de les multinacionals.

LES ÀREES GEO ECONÒMIQUES/GEOPOLÍTIQUES.

L'èxit dels països centrals desenvolupats o del Nord fonamentat en el domini i l'explotació sobre altres regions. Inicialment, aquesta dominació es va

aconseguir a través de l'ocupació militar, el control social i la imposició cultural (el colonialisme i l'imperialisme); posteriorment es manté a través de fórmules

de dependència financera, comercial i cultural.

Països desenvolupats

Atès que durant anys aquests indicadors han estat identificats amb el progrés i el desenvolupament, a aquests països sovint se'ls coneix com a **desenvolupats**.

Molts dels països desenvolupats estan situats en el hemisferi septentrional (Europa Occidental, Amèrica del Nord i Japó) i sovint se'ls coneix també com a **països del Nord** que alguns altres que han assolit un nivell de desenvolupament similar estan situats en l'hemisferi sud (Austràlia, Nova Zelanda, Sud-àfrica).

Països centrals: constitueixen el centre hegemònic de l'economia mundial. Estan formats

Països semiperifèrics o països emergents, principalment de l'Àsia i d'Amèrica Llatina, que registren cicles de fort creixement econòmic que són deguts sobretot a la recepció de recursos (inversions de capital, fluxos turístics) procedents dels països centrals, per tant sotmesos a una forta dependència externa i a una economia molt feble (retirada d'inversions, crisi a l'Àsia oriental al 1997).

Països perifèrics o resta dels països subdesenvolupats, i molt especialment els del continent africà, que queden al marge dels grans fluxos (reben un 2% de les inversions mundials, de transports, de serveis, de comerç) del procés i, en el cas de la seva participació, amb una forta desigualtat. L'evidència de les dificultats que tenen aquests països per millorar la seva situació posa de manifest que el lliure comerç no sempre és garantia de creixement econòmic.

pels països desenvolupats d' Europa, d' Amèrica del Nord i de l' Àsia oriental i són els que resulten més beneficiats en aquest procés. Les seves economies són les que treuen més rendiment de la globalització i de la liberalització dels mercats:

- Són la seu dels principals grups i corporacions econòmiques multinacionals.
- Centralitzen la major part de les transferències econòmiques i financeres.
- Acaparen una bona part del flux mundial de transports i comunicacions.
- Són els principals emissors i receptors del turisme mundial.

Els mecanismes polítics, econòmics, comercials i tècnics permeten que la minoria de **països més desenvolupats imposin les seves decisions a la resta de**

països del planeta.

La suma d' aquest conjunt de factors provoca situacions conflictives que es manifesten de diverses maneres, com l' augment dels conflictes entre els territoris

per aconseguir la implantació de les empreses multinacionals.

La cultura del consumisme, de masses, indueix, per mitjà de la publicitat, **canvis de valors** i fins i tot de comportament.

Però la interdependència entre els habitants del planeta cada vegada queda més palesa davant les condicions **d'empitjorament del medi ambient i l'esgotament**

i la contaminació dels recursos naturals.

L'atmosfera, els mars i els boscs són globals (conflicte entre desenvolupament i medi ambient).

Causes i conseqüències de la globalització

Causes. Als anys 60 del segle XX molts dels territoris **colonitzats** van assolir la independència política i també desitjaven arribar a tenir independència econòmica.

Tanmateix, és en aquest moment històric quan el sistema mundial capitalista avança més decididament cap a formes més complexes d'integració i interdependència.

Molts dels lligams del colonialisme i l'imperialisme es mantingueren tot canviant algunes de les formes i els mètodes de relació. Aquest **neocolonialisme** manté i fins

i tot amplia la influència dels països centrals en relació a les noves administracions independents, ara a través d'acords comercials, contractes financers i convenis

estratègics. En qualsevol cas, perdura la influència cultural, lingüística, educativa, política i institucional de les potències centrals, ja sigui directament o mitjançant

les seves empreses.

- **Multinationals.**

En aquest context, destaca el **neoimperialisme** de les grans empreses transnacionals (o multinacionals), que instal·len sucursals per produir les mateixes mercaderies

que en els països d'origen, obren noves empreses a través de la captació de capitals i mercats locals, o bé noves empreses que aprofiten les millors condicions

(sous, primeres matèries, etc.), la producció de les quals és destinada exclusivament a l'exportació. En molt pocs anys, algunes d'aquestes companyies transnacionals

assoleixen nivells de riquesa superiors a la de molts Estats i el seu poder i capacitat de control sobre les economies (i les polítiques) locals arriba a condicionar

l'evolució política i social (no ja només l'econòmica) de molts països perifèrics.

Aquestes companyies han contribuït decisivament, tot i que no exclusivament, al fet que les dues darreres dècades del segle XX siguin conegudes com les de

la **globalització** ja que en aquest període les relacions econòmiques, polítiques i culturals internacionals han esdevingut més importants en nombre i en transcendència

que les que són estrictament *nacionals*, pròpies o exclusives d'un país.

Per tal d'assegurar un creixement més ràpid i tenir un control més efectiu del mercat, algunes d'aquestes empreses han iniciat processos de compra o fusió entre

elles adoptant comportaments **quasi monopolístics**. Aquest és el cas d'algunes companyies informàtiques (Microsoft, IBM, etc.) o d'alguns grans bancs.

- **Transports**

des de les aportacions en el camp dels **transports** (automòbils més ràpids i segurs; ampliació de les xarxes d'autopistes; trens de gran velocitat; homogeneïtzació

dels sistemes de càrrega gràcies als contenidors, etc.)

i les **comunicacions** (difusió dels telèfons mòbils; introducció de fax, xarxes de fibra òptica; generalització de les comunicacions per satèl·lit, del correu electrònic i

d'internet, etc.) fins a les innovacions en biotecnologia, microelectrònica, etc.

Moltes d'aquestes innovacions han conduït també a introduir canvis de mentalitat respecte a plantejaments ètics i estètics que els mitjans de transport i telecomunicacions

han ajudat a dispersar

En aquest sentit, la globalització també s'identifica amb el creixement i homogeneïtzació dels mercats i de les pautes de consum i de comportament.

S'emfasitza la cultura del diner i de la propietat com a símbols de posició social (determinats productes s'eleven a la categoria de mites o paradigmes: Mercedes-Benz,

Chanel); s'universalitzen preferències com la Coca-Cola i es generalitzen patrons socials abans molt locals (les pizzes, el Nadal); es banalitzen i comercialitzen tradicions

antigues i singularitats culturals (convertides en i atraccions turístiques).

La internacionalització de la televisió i de les pel·lícules són factors essencials en la transmissió d'aquests valors i d'aquests criteris alhora que resulten un instrument bàsic

de l'imperialisme lingüístic i cultural. Allò que abans passava i era conegut en l'àmbit local, regional o estatal, ara té una transcendència universal i immediata de manera

que més que mai, el món *s'ha fet petit* i la seva lògica local s'ha convertit en la d'una aldea global.

- **Nova divisió internacional del treball**

Amb tot, potser un dels elements que més ha consolidat la globalització és la **nova divisió del treball** que consisteix a desplaçar part dels processos productius vers

països perifèrics i semiperifèrics per aconseguir costos de producció més baixos

i, especialment, pagar salaris menors. La nova divisió internacional del treball també es reflecteix en els països centrals en la notable especialització assolida pel

sector terciari avançat o empreses de serveis, dedicades a millorar-ne i assegurar la productivitat o els intercanvis.

- **Mercat**

També cal destacar un altre factor decisiu que contribueix a la globalització i és l'emergència d'un **mercat mundial financer** que, gràcies a la immediatesa que ofereix

la informàtica, és capaç de controlar sobre el conjunt de les inversions mundials decisions preses a les borses de Tòquio, Hong Kong, Nova York, Frankfurt o Londres.

- **Integració i homogeneïtzació, desigualtats i desequilibris**

El resultat d'aquest procés de globalització és, per una banda, la integració de la pràctica totalitat del planeta en el sistema mundial capitalista i, per l'altra,

la polarització d'aquest sistema entre els països centrals i els països perifèrics. La distància entre les regions més pròsperes i les més pobres s'ha incrementat

notablement des del 1960, tant per l'enriquiment d'unes com per la depauperació de les altres.

Igualment cal recordar que el sistema mundial afecta quasi tot el globus però no totes les persones (ni totes de la mateixa manera) i que la generalització de països

centrals i perifèrics amaga també grans i greus disparitats internes. Així, mentre que moltes vegades les elits polítiques i econòmiques de molts països subdesenvolupats

gaudeixen dels beneficis del progrés i el desenvolupament, també cada vegada capes més àmplies de població dels països rics subsisteixen per sota dels mínims

de qualitat de vida que les estadístiques atribueixen als seus països.

- **Llocs i regions: territoris de la globalització**

En aquest context de progressiva globalització, cada lloc i cada regió té el seu paper específic dins del sistema competitiu mundial i, d'aquests diferents papers,

neix la interdependència entre ells. El desenvolupament de cada lloc afecta i és afectat pel desenvolupament de molts altres llocs i la major o menor influència d'uns

sobre altres.

L'evolució del sistema mundial és, de fet, una successió canviant de papers i protagonismes de llocs i regions en constant transformació: el progrés o la marginació

d'un lloc o regió és conseqüència de la seva correlació de forces amb altres llocs i regions, però també és producte de com és i com ha estat aquest lloc, de manera que la història

de cada indret resulta un element imprescindible per a d'entendre'l.

S'ha fet cada vegada més palès el reconeixement que una bona part del que s'esdevé en laquotidianament cada dia està més influenciat per esdeveniments que

estan més enllà del món local i que, d'una manera una mica imprecisa, s' atribueix un procés imparable de globalització.

Per exemple, quan les empreses decideixen quin lloc del món és millor per a les seves operacions, els obrers de les antigues fàbriques veuen perillar els

seus llocs de treball i les administracions locals i nacionals s'adonen de fins a quin punt les seves actuacions polítiques resulten impotents per impedir aquests canvis

en els seus territoris.

- El global i el local son interdependents

Si s' entenen els canvis que passen al voltant, es començarà a comprendre com els canvis que es desenvolupen d'una manera generalitzada afecten

el propi món. Alhora, tot el que passa **localment** en el món immediat, d' alguna na manera contribueix a perfilar els esdeveniments i les perspectives

del conjunt. Els mons dels quals es forma part estan **interconnectats**, són interdependents, vegades ho estiguin de manera imprecisa o aparent.

- **El significat de cultura**

El procés de globalització també està plantejant un repte seriós no només al significat de lloc sinó també al significat de cultura. Tant els contactes

personals com les relacions econòmiques, polítiques i culturals s'han anat estenent per tot el planeta. Al bell mig d'aquesta interconnexió global, llocs

i cultures pateixen una considerable reestructuració.

Així, es qüestionen moltes de les pràctiques, de les tradicions i de les creences que fins ara eren la base de moltes societats locals i regionals. No solament

es perden, transformen, introdueixen i homogeneïtzen festes, músiques, idiomes, o pautes alimentàries (per esmentar alguns aspectes que permetien

fixar la territorialitat i la identitat) sinó que les possibilitats tecnològiques (especialment evidents en el cas d'Internet) creen noves fórmules, nous criteris,

noves perspectives que obren les portes a l'aparició de comunitats virtuals sense continuïtat espacial i sense arrelament territorial. Un altre exemple de

tot això pot ser la continuada barreja cultural que generen, entre altres factors, les migracions.

Font: J.Arc

* no ens oblidem de recordar **sostenibilitat , IDH**

Exemple:

http://www.repsol.com/es_es/corporacion/conocer-repsol/contexto-energetico/matriz-energetica-mundial/